

[Helle Degn]

Der har været ført en argumentation, som har været meget heftig, om begrundelsen for markante nedskæringer i folkeskolen på baggrund af et faldende elevtal. Jeg synes, det er værd, når man ser og hører de argumenter, hver gang også at holde sig for øje, at vi faktisk i den samme periode, hvor vi har konstateret et faldende elevtal, har pålagt folkeskolen en lang række nye opgaver. Jeg vil bare erindre om: I 1980 særforborgens udlægning, i 1982 den femte ferieuge, i 1984 afspadseringsregler, der skulle klares, og i 1987 en arbejdstidsnedsættelse. Vi har faktisk også bedt om at få finansieret skolefritidsordningernes ledelse. Altså er der alt i alt blevet stillet øgede krav til folkeskolen, og det må naturligvis også omsætte sig i et øget forbrug.

Med hensyn til aftalen, som dette lovforslag handler om, vil jeg sige angående klassestørrelserne, at det er et vigtigt princip for Socialdemokratiet at fastholde klassenheden som en social enhed, og derfor er vi glade for, at der er kommet til at stå et tal som en fast figur. Vi har en lidt anden opfattelse end den, undervisningsministeren har, af, at det ikke er nødvendigt med et tal. Vi opfatter altså en skoleklasse som en social enhed, hvori der foregår en social opdragelse, som vi mener er noget utrolig vigtigt for den danske folkeskole.

Angående klassestørrelserne, f.eks. i børnehaveklassen, vil jeg gerne erindre om, at man her laver en parallelforskydning, som vi ikke rigtig bryder os om, og det vil jeg bede undervisningsministeren være åben over for at vi får set lidt nærmere på, for det kan ikke være sådan, at der i de private skolers børnehaveklasser er mere favorable vilkår, end der er i den offentlige skole. Det vil der rent faktisk blive med de klassestørrelser, man opererer med i den private skoles børnehaveklasse, set i forhold til den offentlige skoles. Talstørrelsen er altså en forringelse, og det kan vi ikke have. Jeg mener, vi må være enige om, at det må vi så have rettet til.

Der peges også på øget samlæsning, fra de 15 til de 25 pct., og det tager vi til efterretning.

Forslaget om skolenedlæggelsesproceduren synes vi er godt, og det kan vi godt tilslutte os. Jeg vil gerne spørge, om det, der står dér, betyder, at ministeren gerne vil – jeg kan ikke rigtig se, om det er på egne vegne eller det er en del af aftalerne – fremsætte forslag om regulering af

lærerløn timerforbruget. Det står i § 15, stk. 2. Det er i hvert tilfælde for Socialdemokratiet helt uacceptabelt, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om det er en del af forliget eller det er noget af ministeren tilskrevet. Jeg vil lytte med stor interesse til, hvad der bliver sagt også af den radikale ordfører i den sag.

Angående den besparelse, som ministeren skønmæssigt regner med at indkassere, vil jeg gerne spørge: Er det sådan, at den besparelse tilfalder de kommuner, som nu gør sig nogle anstrengelser for at tilpasse sig skolevæsenet, eller tilfalder den besparelse statskassen? Hvis den gør det, tror jeg, at Kommunernes Landsforening har indgået denne aftale under falske forudsætninger; i hvert tilfælde vil jeg lytte meget interesseret til, hvilket svar ministeren vil komme med, for jeg tror ikke, at man motiverer landets kommuner til at indgå aftaler med landets regering om besparelser og om reguleringer, hvis besparelserne alene falder i den store statskasse og ikke tilfalder kommunerne, så de kan administrere mere hensigtsmæssigt og herved bliver opmuntret til det.

Kirkegaard (KF):

Kolde hjerner kan ikke altid helt forstå, hvor ondt det kan gøre, når man i et landsbysamfund beslutter at nedlægge skolen. Jeg kan selv huske fra min egen barndom, at min far kom hjem fra et møde i skolekommissionen og på sin egen stiltfærdige, vestjyske facon sagde: De vil tage vores skole fra os.

På denne baggrund er det mig meget magtpåliggende at sige, at når Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig undervisningsministerens forslag om at lempe reglerne for nedlæggelse af skoler, er det ikke, fordi vi ønsker at give startskuddet til den anden store centraliseringsbølge i den danske skoleverden – den første havde vi jo i 1960'erne – der er derimod tale om at placere ansvaret for den kommunale skolestruktur helt og fuldt hos kommunalbestyrelsen. Ønsker man at bevare en skole, kan man gøre det, ønsker man at nedlægge en skole, kan man gøre det uden at blive forhindret deri af centralt fastlagte regler; afgørelsen er kommunalbestyrelsens ansvar.

Sagen drejer sig nemlig om her at give kommunalbestyrelsen nogle bedre instrumenter, så man bedre kan tilpasse de økonomiske ressourcer til det faldende elevtal. Ønsker man at klare